

Olsztyn, 21 marca 2017 r.

PS-VI.431.1.2.2017.JB

Pani
Małgorzata Sinkiewicz
Dyrektor
Rodzinnego Domu Dziecka
w Żydowie

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Działając na podstawie upoważnienia Wojewody Warmińsko-Mazurskiego nr FK-VI.0030.32.2017 z dnia 19 stycznia 2017 roku /**akta kontroli str. 1/** zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie w składzie:

1. Joanna Bałcenkow - główny specjalista, kierująca zespołem kontrolnym,
2. Izabela Chowańska - główny specjalista,

przeprowadził kontrolę problemową w trybie zwykłym w Placówce Rodzinnej w Żydowie. Czynności kontrolne rozpoczęto w dniu 23 stycznia 2017 r. i zakończono w dniu 25 stycznia 2017 r. Przedmiotem kontroli była ocena stopnia przestrzegania praw dziecka, w świetle przepisów:

- Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. 2016 poz. 575 ze zm.), zwanej dalej ustawą,
- Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 roku w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 292 poz. 1720), zwanego dalej rozporządzeniem.

W niniejszym wystąpieniu pokontrolnym użyto skrótów:

1. Placówka / Dom – co oznacza: Placówkę Rodziną w Żydowie, Żydowo 21 A,
2. Dyrektor / Dyrektor Placówki / Dyrektor Domu – co oznacza: dyrektora Placówki Rodzinnej w Żydowie, panią Małgorzatę Sinkiewicz,
3. Regulamin – co oznacza: Regulamin Organizacyjny Placówki Rodzinnej w Żydowie.

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2016 r. do dnia jej zakończenia i przeprowadzono ją w obecności pani Małgorzaty Sinkiewicz – prowadzącej Placówkę, w oparciu o analizę prowadzonej w Placówce dokumentacji oraz informacje przekazane bezpośrednio, także przez wychowanków Domu. Fakt przeprowadzenia kontroli odnotowano w rejestrze prowadzonym przez kontrolowaną jednostkę. Działalność Placówki w zakresie objętym kontrolą ocenia się **pozytywnie**.

1. Ustalenia dotyczące organizacji Placówki:

Rodziny Dom Dziecka w Żydowie jest publiczną całodobową placówką opiekuńczo-wychowawczą typu rodzinnego, przeznaczoną dla 8 wychowanków, prowadzoną przez Powiat Bartoszycki. Prowadząca Rodziny Dom Dziecka w Żydowie, pani Małgorzata Sinkiewicz, poinformowała kontrolujących o zamiarze wygaszenia działalności placówki,

co zgłosiła Powiatowemu Centrum Pomocy Rodzinie w Bartoszycach i przedłożyła do wglądu dokumentację związaną z planowanym wygaszeniem. W dniu podjęcia czynności kontrolnych w placówce przebywało 3 wychowanków w wieku:

Dokumentem regulującym pracę Domu jest *Regulamin Organizacyjny Rodzinnego Domu Dziecka w Żydowie /akta kontroli str. 2-7/,* przyjęty Uchwałą Nr 101/227/2013 Zarządu Powiatu Bartoszyckiego, z dnia 9 sierpnia 2013 roku.

2. Ustalenia dotyczące przestrzegania w Placówce praw dziecka:

W ramach postępowania kontrolnego przeprowadzono indywidualne rozmowy z obecnymi w Domu wychowankami, na temat przestrzegania praw dziecka, ich pobytu oraz warunków, jakie oferuje Placówka. Rozmowy kierowane przeprowadzono z trojgiem wychowanków, w tym dwojgiem pełnoletnich. Wyniki rozmów spisane zostały przez kontrolujących i stanowią **akta kontroli str. 8-22.**

W grupie pytań dotyczących **prawa do wychowania w rodzinie,** rozumianego tu jako prawo do utrzymywania więzi i kontaktów z bliskimi żaden z wychowanków nie wskazał aby Placówka ograniczała mu kontakty z rodziną lub osobami bliskimi. Wszyscy wychowankowie wskazali, że bliscy mogą ich odwiedzać w Placówce.

W grupie pytań dotyczących **prawa do wyrażania własnych poglądów i przekonań,** rozumianych jako zapewnienie możliwości swobodnego wypowiedzania się, respektowanie prawa do swobody myśli, sumienia i wyznania, wszyscy wychowankowie wskazali, że mogą swobodnie wyrażać własne poglądy w sprawach ich dotyczących. Wszyscy stwierdzili, że brane jest pod uwagę ich zdanie w kwestiach związanych z ich przyszłością.

W kategorii pytań dotyczących **prawa do ochrony przed przemocą, poniżającym traktowaniem, wyzyskiem i zaniedbaniem,** rozumianego jako zapewnienie ochrony przed wszelkimi formami przemocy fizycznej bądź psychicznej, krzywdą, zaniedbaniem lub złym traktowaniem, kontrolujący podjęli kwestię stosowania kar i nagród, traktowania wychowanków, pomocy w rozwiązywaniu sporów. Wychowankowie stwierdzili, że zostali zapoznani z prawami i obowiązkami panującymi w Domu, wszyscy znają swoje prawa i obowiązki oraz panujące w domu zasady, albowiem często o tym wspólnie rozmawiają. Jako stosowane w Placówce kary wychowankowie wskazali czasowe ograniczenie oglądania telewizji lub używania komputera.

W katalogu najczęściej stosowanych nagród wychowankowie wymienili:

- wyjazd do kina,
- wyjazd na łyżwy lub na basen,
- wycieczki,
- wspólne oglądanie projekcji z rzutnika.

Z przeprowadzonych rozmów wynika, że wychowankom nie zdarzyła się sytuacja aby zostali poniżeni przez opiekunów. Wszyscy stwierdzili, że opiekunowie zawsze reagują na użycie przemocy lub bójki pomiędzy wychowankami, a zapytani o to, czy i jak pomagają rozwiązywać spory i kłótnie pomiędzy wychowankami wskazali, że opiekunowie rozmawiają

z nimi, tłumaczą, próbują uspokajać. Zapytani natomiast o pomoc w rozwiązywaniu sporów pomiędzy wychowankami a opiekunami wszyscy stwierdzili, że nie było takich sytuacji.

W grupie pytań dotyczących **prawa do godziwych warunków socjalnych**, rozumianego jako zapewnienie warunków i zasobów bytowych, zabezpieczenie w odzież, wyżywienie, środki higieny a także kwotę pieniężną do własnego dysponowania, wychowankowie nie zgłosili żadnych krytycznych uwag. Bardzo dobrze ocenili jakość i ilość wyżywienia, zabezpieczenie w odzież i obuwie. Wszyscy wychowankowie stwierdzili, że nie brakuje im kosmetyków, środków higienicznych. Wychowankowie znają zasady przyznawania kwoty pieniężnej do własnego dysponowania (tzw. kieszonkowego), swobodnie mogą nią dysponować, otrzymują ją regularnie. Wychowankowie wskazali też, że zarówno o wysokości kieszonkowego jak i jego ewentualnym obniżeniu decydują głównie opiekunowie, przy czym jest to z nimi omawiane.

W grupie pytań **dotyczących prawa do prywatności**, rozumianego jako zapewnienie ochrony przeciwko bezprawnej ingerencji w sferę rodzinnego i prywatnego życia dziecka, jego korespondencję, ochrony przeciw zamachom na jego honor i reputację, znalazły się między innymi pytania o kontrole rzeczy osobistych, kontrolę korespondencji, sms-ów, poczty elektronicznej. Żaden z wychowanków nie wskazał na nieprawidłowości w tym zakresie. Wychowankowie wskazali natomiast, iż zwykle drzwi do ich pokoi są otwarte.

W tej grupie praw pytano również o to, z kim dziecko może porozmawiać o swoich sprawach intymnych, osobistych. Wychowankowie wskazywali tu zarówno „mamę” i „tatę”, tj. prowadzących Placówkę. Żadne z dzieci nie wskazało aby pracownicy opowiadali niepowołanym osobom o ich sytuacji rodzinnej lub obraźliwie komentowali ich pochodzenie.

W grupie pytań dotyczących **prawa do informacji**, rozumianego jako zapewnienie dostępu do informacji i materiałów pochodzących z różnych źródeł, a w szczególności do tych, które mają na uwadze jego dobro, wychowankowie nie wskazali nieprawidłowości w jego realizacji. Wszyscy mają dostęp do prasy, mediów, książek, Internetu.

W grupie pytań dotyczących **prawa do nauki**, rozumianego jako zapewnienie dzieciom możliwości kształcenia na każdym poziomie oraz udzielania pomocy w nauce, wychowankowie nie wskazali na nieprawidłowości w jego realizacji. Wychowankowie Rodzinnego Domu dziecka w Żydowie realizują obowiązek szkolny w:

- gimnazjum – 1 wychowanka,
- liceum ogólnokształcącym – 1 wychowanka,
- zasadniczej szkole zawodowej – 1 wychowanek.

Wszyscy stwierdzili, że uzyskują pomoc w odrabianiu lekcji gdy jej potrzebują, mają możliwość korzystania z korepetycji, które codziennie są udzielane w Placówce. Wychowankowie wskazali, że dzięki tym dodatkowym lekcjom nadrabiają zaległości szkolne i uzyskują dobre oceny. Wychowankowie przyznali, że pracownicy wspierają ich

w rozwijaniu zainteresowań, pasji i talentów.

W grupie pytań dotyczących **prawa do ochrony zdrowia**, rozumianego jako zapewnienie dostępu do opieki zdrowotnej, udzielanie koniecznej pomocy, zapewnienie dostępu do oświaty zdrowotnej i profilaktyki, wychowankowie nie wskazali nieprawidłowości w jego realizacji. Stwierdzili, że są dobrze „zaopiekowani” w trakcie choroby, wszystkie zalecenia lekarskie są realizowane.

Dodatkowo wychowankowie zapytani zostali także o:

- prace, jakie wykonują w Placówce – i tu wskazały na sprzątanie swoich pokoi, odrabianie lekcji, pomoc w domu;
- spędzanie wolnego czasu – wychowankowie wymieniali co robią wspólnie w Placówce – przygotowują posiłki w dni wolne od nauki szkolnej, wybierają razem film i oglądają go wszyscy na „dużym ekranie”, odwiedzają swoich znajomych, koledzy i koleżanki odwiedzają ich, spacerują, słuchanie muzyki, czytanie, gra na gitarze;
- możliwości pozostania w Placówce po osiągnięciu pełnoletności – wskazały, że znają warunki, jakie muszą spełnić aby pozostać w Placówce, dwoje z nich osiągnęło pełnoletność i kontynuuje naukę a pani Małgorzata Sinkiewicz jest ich opiekunem usamodzielnienia.

Poza wyżej omówionymi zagadnieniami, wychowankowie nie zgłosili innych istotnych spraw lub problemów.

3. Pozostałe ustalenia

Ustalono, że w Rodzinnym Domu Dziecka w Żydowie prowadzi się dokumentację indywidualną dziecka, o której mowa w § 17 ust. 2 rozporządzenia w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej, to jest plany pomocy dziecku oraz regularnie wypełniane karty pobytu.

W toku oględzin stwierdzono, że wychowankowie posiadają zindywidualizowane miejsca do spania i nauki. Wychowankom zapewniono także miejsce do przygotowywania posiłków oraz wspólną przestrzeń mieszkalną, stanowiącą miejsce spotkań i wypoczynku.

W związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości w obszarze objętym kontrolą, nie wydaje się zaleceń.

Zgodnie z § 14 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 roku w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzenia kontroli (Dz. U. z 2015 r., poz. 1477) od wystąpienia pokontrolnego przysługuje prawo wniesienia zastrzeżeń na zasadach określonych w art. 197d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Termin na wniesienie zastrzeżeń wynosi 7 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

Z up. WOJEWODY
WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO
Joanna Jabłonka-Kastrau
ZASTĘPCA DYREKTORA
Wydziału Polityki Społecznej

GŁÓWNY SPECJALISTA

Joanna Bałczekow

KIEROWNIK ODDZIAŁU

Witold Czajka

GŁÓWNY SPECJALISTA

Izabela Chojwańska